

Nieuwsbrief van Aalt en Anneke Visser

GELOVEN MET HOOFD, HART EN HANDEN

JUNI 2019 JAARGANG 3 NUMMER 1

Dove dominee

Daar kun je van alles bij bedenken. Een dominee met narcistische trekjes die zichzelf graag hoort praten, maar doof lijkt voor de verhalen van anderen. Een dominee op leeftijd die letterlijk zijn gehoor verloren heeft.

Maar je denkt misschien niet zo snel aan een voorganger die geen woord kan uitbrengen -op enkele onverstaanbare klanken na- en toch elke zondag preekt. In de taal die alleen doven kunnen verstaan, tenzij een tolk de gebaren van de (ernstig) gehorgestoorde dominee voor de niet-doven in woorden omzet. Doorgaans gaat dat precies andersom: dovenpastores die zelf goed kunnen horen en spreken, maar de gebarentaal gebruiken in hun communicatie met slechthorenden.

In Zimbabwe is onlangs een predikant in het ambt bevestigd, die nooit heeft kunnen horen en alleen via gebarentaal met andere slechthorenden en doven kan communiceren. *Mary Zenda* is haar naam. Zij is sinds kort predikant in de Reformed Church in Zimbabwe (RCZ) en gaat elke zondag in kerkdiensten voor. Om ook voor de mensen met een normaal gehoor verstaanbaar te zijn gaat er een tolk met haar mee.

Enige tijd geleden maakten wij zo'n dienst mee in onze wijkgemeente in Masvingo waarin zij voorging. Op de voorste rij zat een aantal doven. Het voelde of deze mensen nu de meest bevoorrechte gemeentelieden waren, omdat zij de predikant zonder

tolk konden volgen via hun eigen gebarentaal. Zelf zagen wij op de preekstoel alleen een druk gebarende prediker die van tijd tot tijd een voor ons onverstaanbare klank uitstootte.

Verder in dit

Blinde Evangelist	2
Wellevende studenten	3
Getraind om te trainen	3
Niets van hetzelfde	4
Voorvalletjes à l'Africanneke	4
Colofon	4
Gebedspunten	4

Een bijzondere ervaring! Zó ver gaat God kennelijk, dat Hij ook mensen met deze beperking in Zijn dienst neemt en via hun gebarentaal het Evangelie laat verkondigen, ook aan mensen die gezegend zijn met een natuurlijk gehoor.

De dienst met Ds. Zenda was enorm verrijkend, temeer daar de aanwezige dove gemeenteleden werden uitgenodigd om te 'zingen' tot lof aan God. Het lied dat zij al gebarend en dansend 'ten gehore' brachten, was een bewerking van Psalm 146. Een psalm waarin het halleluja opklinkt en God wordt geprezen om Zijn zorg voor de gemarginaliseerden.

Een koor zonder geluid was het, maar hoorbaar tot in de hemel aan toe. Met een verwijzing naar Markus 7:37 zoals die onlangs werd gemaakt door één van de regio-coördinatoren van de GZB, mr. Arie van der Poel, bij

een soortgelijke ervaring in een Aziatisch land: 'Hij heeft alles goedgemaakt; ook de doven doet Hij horen en Hij maakt dat zij die niet kunnen spreken, kunnen spreken.' (Waarheidsvriend 9 mei 2019)

Zo heeft Hij ook Mary Zenda, een 'stem' gegeven om hier het Evangelie te verkondigen. De andere dagen van de week heeft zij een taak als geestelijk verzorger voor de kinderen van de *Henry Murray School for the Deaf* op Morgenster.

Ds. Mary Zenda met haar vader

Blinde evangelist

Dat God mensen met een beperking in Zijn dienst gebruikt mét al hun specifieke gaven, blijkt ook in het leven van evangelist Chitongo. Sinds 1992 is hij geestelijk verzorger van het ziekenhuis van de Reformed Church in Zimbabwe dat gevestigd op Morgenster.

In deze bediening voert hij pastorale gesprekken met patiënten en ziekenhuispersoneel, verzorgt ochtendwijdingen, geeft godsdienstonderwijs aan de verpleegkundigen-in-opleiding, organiseert Bijbelstudies voor aanstaande moeders die -in afwachting van de bevalling- onder nogal armoedige omstandigheden op een locatie vlakbij het ziekenhuis verblijven. Verder coördineert hij de pastorale bezoeken die de studenten van het Murray Theological College (MThC) brengen aan patiënten in het Morgenster Hospital, als onderdeel van hun praktijkopleiding.

Dat God mensen met een beperking in Zijn dienst gebruikt mét al hun specifieke gaven, blijkt ook in het leven van evangelist Chitongo

Bij dit alles geeft hij leiding aan de bidstonden rondom begrafenissen, gaat voor in kerkdiensten in de kapel van het ziekenhuis en op verscheidende andere plaatsen in het land. Zijn pastorale zorg strekt zich tevens uit naar een aantal klinieken in de omgeving. Op de vraag

welke dingen hem in de uitvoering van zijn werk belemmeren noemt hij niet als eerste zijn beperking, wat je zou verwachten bij iemand die nooit heeft kunnen zien. Zijn grote zorg is dat er voor de uitvoering van zijn werk voldoende *bijbels* zijn en *bijbelstudiemateriaal* voor de verpleegkundigen in opleiding. Ook functioneert de sterkverouderde *audioapparatuur* nauwelijks meer. En dat is jammer voor al die patiënten, die tijdens hun verblijf in het ziekenhuis graag naar cassetteopnames van preken en geestelijke muziek willen luisteren.

Als laatste 'belemmering' noemt hij zijn eigen *brilleschrijfmachine*, die het onlangs geheel begeven heeft. Hij moet nu alles wat hij voor zijn preken en bijbelstudiebijeenkomsten voorbereid in zijn hoofd opslaan, zonder gebruik te kunnen maken van zijn brille aantekeningen. Mede vanwege de slechte economische situatie zit de aanschaf van een nieuwe machine er voor hem, zo vertelt hij, voorlopig niet in. Dat geldt ook van de audioapparatuur en bijbelstudiemateriaal. Het is ontroerend om te zien hoe hij in dit alles vasthoudt aan Gods opdracht om de blijde Boodschap te delen met mensen in moeilijke omstandigheden van ziekte en zorg en daarbij steun vindt in de belofte van Jezus Christus: "Ik ben met jullie al de dagen, tot aan de voleinding van de wereld".

Wellevende studenten

Voor de studenten in Zimbabwe is een goede relatie met een docent van groter waarde dan wat hij of zij allemaal over zijn vak te vertellen heeft. Tijd die je tijdens of na je lesuren aan die basisvaardigheid voor kennisoverdracht besteedt, is de beste investering in hun levens.

Die relatie kan overigens niet te familiair zijn, want respect voor een docent is in Zimbabwe (evenals in veel Afrikaanse landen) een cultuur gegeven. Het is een kunst om hierin de juiste balans te vinden, de balans tussen 'hoofd en hart'.

Om hier op een relevante manier les te kunnen geven is het dan ook een must om je te verdiepen in de cultuur, de leefomgeving en de achtergrond van je studenten. Dit kan een uitdaging zijn voor een 'rechttoe rechtaan' Nederlander die aan Zimbabwaanse studenten onderwijs geeft. Zij spreken zichzelf meestal niet direct uit in de richting van hun docent of andere 'meerdere'.

Onlangs zei één van de studenten aan het MThC: "Als wij het niet met een docent eens zijn, zeggen wij dat nooit rechtstreeks, maar proberen onze mening vra-

Als je een berg opgaat moet je een slingerweg volgen

genderwijs kenbaar te maken, in omtrekkende bewegingen. Want als je een berg opgaat moet je een slingerweg volgen". Zo'n opmerking helpt je als docent je studenten beter te begrijpen als ze niet direct reageren, wanneer je ze om hun persoonlijke mening vraagt. Intussen wordt er zo aan beide kanten het nodige geleerd en kun je als docent -eveneens met omtrekkende bewegingen- veel te weten komen over hun manier van denken, hun wereldbeschouwing en hun persoonlijk geloof. En daarbij tevens als 'recht-voor-de-raap' Nederlander lering trekken uit hun **wellevendheid**.

Eén van de eerstejaars studenten houdt een presentatie over diaconaal- missionair gemeenten in Zimbabwe

Getraind om te trainen

Eindelijk is hij daar: de *Timothy Leadership Training!* Waarom wij daar twee uitroptekens achter plaatsen, heeft te maken met de voorgeschiedenis.

Eerst iets over de naam 'Timothy Leadership Training'. Daar klinkt de naam Timotheüs in door, de jonge man die na de ontmoeting met Paulus op zijn tweede zendingsreis een discipel van Jezus geworden was.

De apostel noemt hem -heel pregnant- 'zijn zoon, die hij door het Evangelie heeft verwekt'.

Timotheüs krijgt van Paulus de opdracht om door te geven wat hij zelf eerst heeft geleerd. Dat is precies waar het in de Timothy Leadership Training (TLT) om gaat: zelf geleerd door Jezus Christus, verlang je op jouw beurt het geleerde met anderen die in Jezus geloven te delen. 'En wat u van mij gehoord hebt onder vele getuigen, vertrouw dat toe aan trouwe mensen die bekwaam zijn om ook anderen te onderwijzen' (2 Tim. 2:2). Getraind om te trainen dus.

Het woord *leadership* kan overigens niet zondermeer vertaald worden met 'leiderschap', omdat het in deze training vooral gaat om het 'bij de hand nemen van medegelovigen' om samen vanuit de Bijbel te ontdekken wat het betekent een discipel van Jezus te zijn in het leven van elke dag. De verschillende modules van de TLT zijn dan ook vooral praktijkgericht: 'Zorg voor elkaar', 'Omgaan met Gods schepping', 'Harmonie in huwelijk en gezin', 'Bijbels preken en spreken', 'Praise en

Worship', 'Duurzame ontwikkeling' en zo meer. In 1997 begonnen als *Timothy Leadership Training Instituut* (TLTI) in Amerika, wordt dit materiaal momenteel gebruikt in meer dan 50 landen.

Begin mei zijn we deze training gestart op het MThC met de derdejaars studenten. Het betreft een proef die hopelijk -na positieve evaluatie en met de instemming en steun van het Synode Comité van de RCZ- verder zal worden uitgebreid naar de gemeenten. Wij zijn blij dat het moderamen van de Synode de goedkeuring heeft gegeven aan de *kick-off* op het Seminarie.

Zelf geleerd door Jezus Christus, verlang je op jouw beurt het geleerde met anderen te delen.

De TLT kan gezien worden als een welkome aanvulling op de TEE, eveneens een (internationaal) programma met basisonderwijs over de Bijbel. Hierdoor hebben in de afgelopen 25 jaar duizenden mensen in Zimbabwe God beter leren kennen.

Eén van de speerpunten van de TLT is echter, dat mensen hiermee geholpen worden het geleerde in hun dagelijks leven toe te passen door het maken en uitvoeren van concrete **'actieplannen'** die het verschil maken in eigen leven en de levensomstandigheden van anderen. Kortom een missionair, diaconaal en op Gods Koninkrijk georiënteerde leerweg. En dat niet alleen voor een bepaalde periode, maar voor het leven waarbij het hele bestaan van de discipel van Jezus Christus meedoet.

De derdejaarsstudenten op het MThC hebben het voorrecht om hier als eersten kennis mee te maken en zullen hun kennis hopelijk weer overdragen aan de mensen in hun toekomstige gemeenten.

Niets van hetzelfde

Bij de deelnemers aan het naaiproject van Anneke is het creativiteit troef. Als je eenmaal onder de knie hebt hoe je een 'design bedsprei' in elkaar zet of een slaapmat, een schort of andere nuttige items, wil je naar het volgende. Onlangs zijn de skills bij de dames wakker gemaakt om een handige tas in een persoonlijk vormgeving en kleur in elkaar te zetten. Het volgende is het maken van een gordijn; voor hier een belangrijke decoratie, omdat dit de enige manier is om inkijk in je huis te minimaliseren bij gebrek aan luxe lamellen en andere 'privacy protectors'.

Voorvalletjes à l'Africanneke

(In deze rubriek vertelt Anneke iets over een paar belevenissen die haar persoonlijk hebben geraakt, verrast en/of verwonderd)

- ◆ Joggen en luidkeels zingen gaan hier goed samen. De hardlopers schamen zich daarbij ook het 'geestelijk lied' niet.
- ◆ Kippen verkoop je ook tijdens de kerkdienst, zelfs vóór de zegen of juist daarvoor, want de opbrengst is voor de diaconie.
- ◆ In de slagafdeling van supermarkt stond een man voor me die een varkenskop had gekocht. De kop keek me zo lief aan dat ik de neiging had er een aai over te geven.

COLOFON

Aalt en Anneke Visser zijn eind november 2017 door de GZB vanuit de Hervormde Gemeente te Garderen uitgezonden naar Zimbabwe. De GZB werkt graag mee aan de verspreiding van deze nieuwsbrief. Hartelijk dank voor uw meeleven en gebed! U kunt uw betrokkenheid óók tot uitdrukking brengen door een gift over te maken op bankrekeningnummer IBAN NL 14 FVLB 0635 8061 50 ten name van **Diaconie Hervormde gemeente Garderen**, met vermelding van 'Werk Aalt en Anneke Zimbabwe' of IBAN NL 91 INGB 0690 7624 45 | BIC: INGB NL2A ten name van GZB Driebergen met bovengenoemde vermelding. Steun specifiek voor het MThC kan via de bankrekening van de GZB, mét bij de omschrijving de vermelding: project ZW.1.001. Dank voor uw onmisbare steun.

E-mail: visser.morgenster@gmail.com

c.c. andrisa.v@hotmail.com

Website: www.gzb.nl/vissersinzimbabwe

https://www.gzb.nl/zendingswerkers/aalt-en-anneke-visser/home?user_id=1014753

Thuisfrontcommissie Garderen

Dhr. T. Kool, secretaris

Email: TFC@hervormdgarderen.nl

Voor verzenden van post:

GZB, Postbus 28, 3970 AA Driebergen t.a.v. Aalt en Anneke, Zimbabwe

Voor adreswijzigingen en overige informatie:

GZB | Postbus 28 | 3970 AA | Driebergen

T 0343-512444 | E info@gzb.nl | W www.gzb.nl

Danken en Bidden

Wij vragen u/jou met ons

te danken voor

- ◇ De start van het nieuwe bijbelonderwijsprogramma (TLT) voor de kerk.
- ◇ Dat God ook mannen en vrouwen in zijn dienst gebruikt met een beperking.

te bidden voor

- ◇ verlichting in de economische crisis, waar een groot deel van de bevolking zwaar onder gebukt gaat.
- ◇ de arbeid in de gemeenten, dat meer mensen Jezus Christus leren kennen en hun vertrouwen op God stellen.
- ◇ voor de studenten die aan hun stage in de gemeenten beginnen, dat zij het geleerde op het Seminarie vruchtbaar kunnen maken in de praktijk.
- ◇ voor onze kinderen en kleinkinderen, in het bijzonder voor het kindje dat onze zoon Arjan en schoondochter Ilse uit Oegstgeest in augustus verwachten.

Onlangs apte één van de collega's van de RCZ:

**"We need your prayers
Let's pray for Gods intervention"**